

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Co/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	1022200844
Dátum vydania rozhodnutia:	11.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1022200844.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Martina Holíča a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., v spore žalobcu #APAGE SATANAS (pôvodne EuroSpotrebiteľa), občianskeho združenia, Kysucké Nové Mesto, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51 428 148, proti žalovanej Slovenskej poľovnickej komore, Bratislava, Štefánikova 10, IČO: 42 175 682, v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 12C/1/2022, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. marca 2023 č. k. 12C/1/2022-49, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Návrh žalobcu na prerušenie konania a podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdnom dvore Európskej únie z a m i e t a.

Žalovaná m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 12C/1/2022-49 z 28. marca 2023 žalobu žalobcu zamietol. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Žalobou doručenou krajskému súdu 27. júna 2022 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že sadzovník poplatkov žalovanej pri vydávaní a predlžovaní poľovných lístkov, poplatky za vydávanie a predlžovanie platnosti poľovných lístkov platné od 22. mája 2022, konkrétne poplatok za vydanie poľovného lístka pre občanov SR: týždenného 10 eur, mesačného 20 eur, ročného 10 eur, 5-ročného 40 eur, 10-ročného 80 eur, pre osobu nad 62 rokov (na dobu neurčitú) 40 eur, na obdobie riadneho štúdia pre poslucháčov strednej odbornej školy alebo vysokej školy, na ktorej je poľovníctvo povinným alebo voliteľným vyučovacím predmetom 30 eur ; poplatok za vydanie poľovného lístka pre cudzincov v rámci štátov EÚ: týždenného 50 eur, mesačného 100 eur, ročného 200 eur, 5-ročného 400 eur, 10-ročného 800 eur, pre osobu nad 62 rokov (na dobu neurčitú) 1000 eur; poplatok za vydanie poľovného lístka

pre cudzincov mimo štátov EÚ: týždenného 50 eur, mesačného 100 eur, ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 1 rok a viac 200 eur, 5- ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 5 rokov a viac 400 eur, 10- ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 5 rokov a viac 800 eur (uvedené pod položkou vydanie poľovníckeho lístka); ako aj poplatok za predĺženie platnosti poľovného lístka pre občanov SR: týždenného, mesačného, pre osobu nad 62 rokov (na dobu neurčitú) a na obdobie riadneho štúdia pre poslucháčov strednej odbornej školy alebo vysokej školy, na ktorej je poľovníctvo povinným alebo voliteľným vyučovacím predmetom nepredlžuje sa ročného 5 eur, 5- ročného 20 eur, 10- ročného 40 eur; poplatok za predĺženie platnosti poľovného lístka pre cudzincov v rámci štátov EÚ týždenného, mesačného, pre osobu nad 62 rokov (na dobu neurčitú) nepredlžuje sa, ročného 100 eur, 5- ročného 200 eur, 10- ročného 400 eur; poplatok za predĺženie platnosti poľovného lístka pre cudzincov mimo štátov EÚ týždenného, mesačného nepredlžuje sa, ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 1 rok a viac 100 eur, 5- ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 5 rokov a viac 200 eur, 10- ročného - ak je doba povoleného pobytu minimálne 5 rokov a viac 400 eur (uvedené pod položkou predĺženie poľovníckeho lístka) - predstavujú ohrozenie, porušenie práva - nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania, neprijateľné zmluvné podmienky a nekalú obchodnú praktiku žalovanej v neprospech spotrebiteľov. Zároveň žalobca žiadal určiť, že klamlivo udržiavať vzniknutý protiprávny stav zo žalovaných praktík alebo klamlivo opomenúť odstrániť vzniknutý protiprávny stav zo žalovaných praktík predstavuje nekalú obchodnú praktiku žalovanej v neprospech spotrebiteľov.

1.2. Opodstatnenosť žaloby odôvodnil žalobca tým, že sadzobník poplatkov ako zmluvná podmienka spotrebiteľského konzumenta služieb žalovanej pri výkone spotrebiteľského práva je zjavne v rozpore s právom, je hrubo diskriminačný na základe štátnej príslušnosti, na základe veku a iného postavenia, znemožňuje za rovnakých podmienok prístup spotrebiteľom

ako konzumentom služieb k rovnakým službám, za rovnakých podmienok a za rovnakú cenu. Žalované zmluvné podmienky tvoria súčasť spotrebiteľskej zmluvy a žalované poplatky

nie sú diskriminačné len k spotrebiteľom ale zjavne aj k ostatným klientom žalovaného. Publikovanie nesprávneho, klamlivého alebo absolútne neplatného sadzobníka predstavuje podľa žalobcu protiprávny zásah do spotrebiteľskej sféry. Predávajúci je vo vzťahu

k spotrebiteľovi povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v poskytovaní výrobkov a služieb ustanovenú osobitným predpisom, nesmie odmietnuť predat' spotrebiteľovi výrobok, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktorá je v jeho prevádzkových možnostiach. Nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby, na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie inej služby. To neplatí, ak spotrebiteľ nespĺňa podmienky na kúpu podľa osobitných predpisov. Podaním doručeným súdu 27. júna 2022 doplnil žalobca žalobu a rozšíril petit žaloby tak, aby súd určil, že sadzobník pri vydávaní

a predlžovaní poľovných lístkov, platný od 1. januára 2016, žalovaný sadzobník poplatkov

za vydávanie a predlžovanie platnosti poľovných lístkov platný od 26. júna 2021, žalovaný sadzobník poplatkov pri vydávaní a predlžovaní poľovných lístkov, poplatky za vydávanie

a predlžovanie platnosti poľovných lístkov platné od 22. mája 2022 predstavujú ohrozenie, porušenie práva - nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania, neprijateľné zmluvné podmienky a nekalú obchodnú praktiku žalovanej v neprospech (kupujúcich) spotrebiteľov. Alternatívne žiadal určiť, že žalované sadzobníky sú v celom rozsahu diskriminačné a absolútne neplatné. Žiadal tiež určiť, že klamlivo udržiavať vzniknutý protiprávny stav zo žalovaných praktík alebo klamlivo opomenúť odstrániť vzniknutý protiprávny stav zo žalovaných praktík predstavuje nekalú obchodnú praktiku žalovanej v neprospech spotrebiteľov. Navrhol, aby súd zakázal žalovanej používať tieto zmluvné podmienky alebo zmluvné podmienky s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a používať žalované nekalé obchodné praktiky.

1.3. Krajský súd vo svojom odôvodnení poukázal na ustanovenia § 301 až § 305 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení účinnom do 24. júla 2023 (ďalej

len „CSP“), § 52 ods. 1 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 2 písm. e), i), § 7 ods. 1 až 4, § 8 ods. 1 až 4 zákona, príloha č. 1 č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o

priestupkoch v znení účinnom do 30. júna 2024 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v zmysle ustanovenia § 52 ods. 3 OZ v predmetnom konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Žalovaná, ktorou je Slovenská poľovnícka komora, predstavuje stavovskú profesijnú samosprávnú organizáciu zriadenú v zmysle § 41 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve

a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákona o poľovníctve“), ktorej postavenie, úlohy a činnosť sú vymedzené zákonom. Komora združuje fyzické a právnické osoby, svojich členov. Okrem ostatných úloh komory, ktoré vyplývajú z § 42 zákona o poľovníctve, zabezpečuje pre svojich členov aj vydávanie a predlžovanie poľovníčkových lístkov, čo predstavuje prenesený výkon štátnej správy vyplývajúci z predmetného zákona. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná nie je dodávateľom, nevykonáva podnikateľskú, obchodnú činnosť a ani neuzatvára spotrebiteľské zmluvy, a preto potom vzťah medzi žalovanou

a (potencionálnymi) členmi Slovenskej poľovníckej komory nie je vzťahom spotrebiteľským. Záverom odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca neunesol (ani) dôkazne bremeno svojich tvrdení o existencii nekalých obchodných praktíkach označených v žalobe vo vzťahu k vydávaniu a predlžovaniu platnosti poľovníckych lístkov. Uviedol

len, že cenníky ohrozujú a porušujú práva spotrebiteľov a sú diskriminačné, neuviedol však, akými nekalými praktikami sa žalovaná dopustila protiprávneho konania, ani relevantne neodôvodnil, prečo si myslí, že konanie žalovanej (vydanie všeobecného cenníka) je možné posúdiť ako nekalú obchodnú praktiku.

2. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca aplikujúc odvolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g), h) CSP odvolanie. Žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť (odvolateľ zrejme omylom žiadal zrušiť uznesenie prvostupňového súdu) v celom rozsahu a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Nestotožnil sa s právnym posúdením veci súdu prvej inštancie o neexistencii spotrebiteľského vzťahu, konkrétne, že žalovanú nie je možné definovať ako dodávateľa. S poukazom na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (C-147/16; C-456/07) konštatoval, že súd pri klasifikácii žalovanej konal formálne bez materiálneho skúmania charakteru osobitnej činnosti žalovanej. Podľa jeho názoru súd dospel k nesprávnym záverom aj o tom, že vzdelávacie a obchodné praktiky žalovanej - elektronický alebo fyzický predaj poľovníckych lístkov pre verejnosť

sa netýka obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zároveň odvolateľ navrhol odvolacie konanie prerušiť a Súdnemu dvoru Európskej únie podať návrh na prejudiciálne konanie

s otázkou, či žalovaná v zmysle relevantného práva EÚ je v materiálnom zmysle „obchodník“, či pojem „obchodník“ sa vzťahuje na žalovanú ako subjekt verejne (obchodujúci) predávajúci najmä fyzickým osobám na základe zjavne diskriminačného cenníka svoje produkty (ako subjekt pasívne legitimovaný v tomto smere) a či sa má alebo nemá konať v režime ochrany spotrebiteľov ako konzumentov osobitných de facto komerčných služieb žalovanej poskytovaných verejne v neprospech diskriminovaných a kupujúcich FO (spotrebiteľov)?.

3. Žalovaná k podanému odvolaniu žalobcu poukázala na skutočnosť, že koordinácia opatrení na ochranu spotrebiteľov je vecou členského štátu, ktorý si implementuje do svojej národnej legislatívy sekundárne spotrebiteľské právo vychádzajúc z práva primárneho. Opätovne, tak ako vo vyjadrení k žalobe, uviedla, že člena Slovenskej poľovníckej komory z titulu jeho povinného členstva, ktoré vyplýva zo zákona o poľovníctve, nie je možné považovať za spotrebiteľa a slovenskú poľovnícku komoru za obchodníka. Návrh žalobcu

na podanie prejudiciálnej otázky považovala za nenáležitý, lebo súd vo svojom odôvodnení náležite vysvetlil neexistenciu spotrebiteľského vzťahu v danej veci. Slovenská poľovnícka komora nie je dodávateľom žiadnej služby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť ani výsledkom jej činnosti nie je uzatváranie spotrebiteľským zmlúv. Pri vydávaní a predlžovaní poľovníckych lístkov sa nejedná o zmluvný vzťah. Záujemca (občan Slovenskej republiky a zároveň člen Slovenskej poľovníckej komory alebo cudzinec) podáva žiadosť v zmysle prílohy č. 34 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 344/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve, ktorej Slovenská poľovnícka komora vyhovie, záujemca zaplatí za vopred mu známy poplatok za vydanie alebo predĺženie

poľovníckeho lístka, čo v širšom zmysle slova je potrebné považovať za zapletenie správneho poplatku. Záverom podaného vyjadrenia žalovaná žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 31 ods. 2 CSP) po zistení, že odvolanie smeruje proti rozsudku, proti ktorému je prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bolo podané oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) a § 304 CSP), dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave ako prvostupňového súdu a pred rozhodnutím o odvolaní Najvyšším súdom Slovenskej republiky nadobudol účinnosť zákon č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov“), ktorý zmenil právnu úpravu v konaniach o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach a aj príslušnosť súdov s účinnosťou od 25. júla 2023. Preto bolo v odvolacom konaní potrebné najprv ustáliť, podľa ktorej právnej úpravy sa konanie dokončí.

6. Podľa § 9 písm. a) zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov na konanie v sporoch v spotrebiteľských veciach podľa tohto zákona je príslušný Mestský súd Bratislava IV pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre.

7. Podľa § 27 ods. 4 zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov sa vzťahuje Civilný sporový poriadok.

8. Podľa § 471e CSP konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 24. júla 2023 na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

9. Podľa § 34 ods. 3 CSP o odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu rozhoduje najvyšší súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 36 ods. 2 CSP príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

11. Ustanovenie § 471e CSP predstavuje procesné ustanovenie intertemporálnej povahy, ktorým sa určuje režim dočasného, prechodného (intertemporálneho) spolupôsobenia skoršej a neskoršej právnej úpravy; teda vzájomný vzťah týchto úprav. Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (m. m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014, sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12. apríla 2018, sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22. septembra 2020, sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 8. februára 2023, sp. zn. II. ÚS 451/2022).

12. Ustanovenie § 471e CSP je výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach v znení účinnom od 25. júla 2023 a

vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných.

13. Príslušnosť súdu na konanie o odvolaní, t. j. na konanie v druhej inštancii, sa označuje ako funkčná príslušnosť. Ustanovenie § 471e CSP explicitne neupravilo, že konania o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 24. júla 2023 a zároveň funkčná príslušnosť nie je explicitne upravená ani v zákone o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. V súlade s § 27 ods. 4 zákona o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov je preto v konaní potrebné postupovať podľa všeobecných ustanovení o funkčnej príslušnosti upravených v Civilnom sporovom poriadku. Keďže odvolanie bolo podané proti rozhodnutiu krajského súdu, funkčne príslušným na rozhodovanie v odvolacom konaní je v súlade s § 34 ods. 3 CSP Najvyšší súd Slovenskej republiky (pozri aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. októbra 2023 sp.zn. 6Co/1/2023, z 27. marca 2024 sp.zn. 5Co/1/2023).

14. Z intertemporálneho ustanovenia § 471e CSP je zrejmé, že konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia podľa ustanovení Civilného sporového poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaní podľa úpravy účinnej do 24. júla 2023.

15. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, na základe čoho sa pri posudzovaní odvolania zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku. Oboznámením sa s obsahom spisu a odôvodnením napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správnym procesným postupom zistil skutkový stav veci, dospel ku skutkovým zisteniam a vec právne posúdil, na základe čoho dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu odvolací súd uvádza nasledovné:

16. Odvolací súd konštatuje, že v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach ide o konanie, v ktorom sa preskúmava neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, resp. v iných zmluvných dokumentoch a aj nekalých obchodných praktík, mimo rámca okolností konkrétneho prípadu. Výsledkom tohto konania je záväzné stanovenie toho, či sa zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve bude považovať ex nunc za neprijateľnú, resp. obchodná praktika za nekalú alebo nie.

17. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom

vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

22. Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

23. Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

24. Podľa § 301 CSP konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach je konanie, v ktorom súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a nekalé obchodné praktiky nezávisle od okolností konkrétneho prípadu.

25. Súd prvej inštancie správne ustálil, že žalobca disponuje legitímáciou na podanie žaloby z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Z definície predmetného konania však vyplýva, že abstraktnej kontrole môže podliehať iba spotrebiteľský vzťah a žaloba musí byť podaná proti dodávateľovi.

26. Definícia spotrebiteľského sporu je upravená v § 290 CSP. Za spotrebiteľský spor sa považuje spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Pri posúdení, či nárok súvisí so spotrebiteľskou zmluvou treba vychádzať z hmotného práva, pričom musí byť naplnené kritérium, že ide o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Základný predpoklad na to, aby súd mohol konať o abstraktnej kontrole je to, že spor sa týka spotrebiteľa a dodávateľa a vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy alebo ide o súvisiaci spor.

27. V predmetnom spore sú podľa žalobcu spotrebiteľmi konzumenti služieb žalovanej -členovia a záujemcovia Slovenskej poľovníckej komory a dodávateľom je žalovaná, ktorá sa v rámci svojej činnosti dopúšťa nekalej obchodnej praktiky. Odvolací súd k tvrdeniam žalobcu uvádzaných v odvolaní poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a súhlasí s jeho konštatovaním, že medzi (aj potenciálnymi) členmi Slovenskej poľovníckej komory a Slovenskou poľovníckou komorou nedochádza k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, žalovaná nie je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Keďže vzťah medzi nimi nie je vzťahom spotrebiteľským, nemôže byť ani predmetom prieskumu v rámci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Konanie žalovanej - vydávanie a predlžovanie platnosti poľovníckych lístkov, ktoré žalobca označil v žalobe, nemožno považovať za nekalú obchodnú praktiku, pretože absentuje základná podmienka statusu dodávateľa na strane žalovanej, a to vykonávanie obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Len pri vykonávaní tejto činnosti sa možno dopustiť nekalej obchodnej činnosti. Žalobcov nesprávny záver pri výklade pojmu dodávateľ, pri definovaní ktorého si síce pomáha poukazom na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (C-147/16; C-456/07) ako aj Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách) celkovo nenachádza relevantnú oporu v

uvedených odkazoch a nezapadá do celkového zmyslu a účelu právneho textu, čím dochádza k situácii, keď žalobca za dodávateľa označuje subjekt, ktorý ani pri extenzívnom výklade právnych predpisov nemožno e ratione legis považovať za dodávateľa.

27.1. V žalobcom citovanom rozsudku zo 17. mája 2018 vo veci C-147/16 Súdny dvor konštatoval, že vzdelávacie zariadenie, ktoré uzavrelo s jednou zo svojich študentiek zmluvu o podmienkach splácania súm, ktoré táto študentka dlhuje z titulu študijných poplatkov a nákladov na študijný pobyt, má byť v rámci tejto zmluvy považované za „predajcu alebo dodávateľa“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice 93/13/EHS. Je však zrejmé, že za „predajcu alebo dodávateľa“ považoval Súdny dvor toto vzdelávacie zariadenie len vo vzťahu k zmluve o podmienkach splácania dlhu na študijných poplatkoch. V bode 57. odôvodnenia citovaného rozsudku Súdny dvor vysvetlil, že vo veci samej nejde priamo o vzdelávaciu činnosť zariadenia, naopak, ide o takú činnosť tohto zariadenia, ktorá má doplnkovú a vedľajšiu povahu

k jeho vzdelávacím činnostiam, spočívajúcu v poskytnutí možnosti bezúročných splátok súm, ktoré mu dlhuje jeho študentka, a to na zmluvnom základe; takéto plnenie svojou povahou vychádza z hľadania vzájomnej dohody o podmienkach splatenia existujúceho dlhu a vo svojej podstate predstavuje zmluvu o úvere. Vzhľadom na námietku odvolateľa, že neposudzoval žalovanú ako obchodníka v materiálnom zmysle, odvolací súd zdôrazňuje, že kritérium neziskovosti typické pre poľovnícku organizáciu znamená, že poľovníckej organizácii je síce dovolené vytvárať zisk (napr. aj odplatným umožnením lovu trofejovej zveri v poľovnom revíri), ten sa však nesmie použiť v prospech jej členov a musí sa v celom rozsahu použiť

na zabezpečovanie jej úloh - riadneho užívania poľovného revíru (plnenie plánu chovu a lovu a pod.), udržiavanie poľovníckych zariadení, resp. vytváranie materiálnych podmienok starostlivosti o zver a pod. Slovenská poľovnícka komora predstavuje verejnú korporáciu, ktorá vznikla zo zákona (štátna organizácia), s vlastnou právnou subjektivitou, ktorej úlohy a ciele

sú určené vo všeobecne záväznom právnom predpise. Komora vykonáva prenesený výkon štátnej správy v rozsahu stanovenom zákonom, nie je oprávnená vykonávať podnikateľskú (obchodnú) činnosť. V danej veci nie je žalovaná dodávateľom v zmysle klasifikácii spotrebiteľského práva. Preto potom tvrdenia odvolateľa poukazujú na citované rozhodnutie a definíciu „predajcu alebo dodávateľa“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice 93/13/EHS neobstoja.

28. Odvolací súd zároveň v rámci odvolacieho konania rozhodoval v súlade s § 162

ods. 3 CSP aj o návrhu odvolateľa na prerušenie konania a položení prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, ktorý bol súčasťou odvolania, a to tak, že návrh žalobcu zamietol z nasledovných dôvodov:

29. Odvolací súd pri rozhodovaní o tom, či sa obráti na Súdny dvor Európskej únie vychádzal najmä zo žalobného petitu, ktorým žalobca určil rozsah súdneho konania v tejto veci. Uvedený záver tvorí dostatočné východisko preto, aby odvolací súd vyhodnotil, že otázky položené odvolateľom týkajúce sa výkladu únieového práva, nie sú pre riešenie tohto prípadu relevantné. Súdny dvor Európskej únie je oprávnený vykladať výlučne právo únie a nie právo vnútroštátne. Naformulované prejudiciálne otázky nesmerujú k posúdeniu súladu vnútroštátneho práva s právom únie, ale k posúdeniu, či Slovenskú poľovnícku komoru možno považovať za obchodníka. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany sporu na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru Európskej únie na vydanie rozhodnutia o prejudiciálnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď v prípade určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného a účinného v Slovenskej republike, do ktorého bol transponovaný obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia prejudiciálnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad únieového práva, teda nie rozhodnúť spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny (R 61/2013). Článok 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie totiž nepredstavuje ďalší opravný prostriedok pre účastníkov konania pred vnútroštátnym súdom.

30. Poukazujúc na uvedené, rozhodol odvolací súd spôsobom uvedeným v enunciiate rozsudku.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396

ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná mala v konaní plný úspech, preto jej odvolací súd ako úspešnej strane v spore priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom

súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).